

РЕШЕНИЕ

№ 6464

гр. София, 10.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 174 СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: РАДМИЛА ИВ. МИРАЗЧИЙСКА

при участието на секретаря ЙОРДАН С. ДЕЛИЙСКИ
като разгледа докладваното от РАДМИЛА ИВ. МИРАЗЧИЙСКА
Гражданско дело № 20231110155084 по описа за 2023 година

Предмет на делото са предявените от *****, ЕИК ***** срещу Д. К. Д., ЕГН ***** и С. К. Д., ЕГН ***** кумулативно съединени установителни искиове за признаване за установено, че ответниците дължат на ищеца следните суми:

За Д. К. Д.: цена на доставена от дружеството топлинна енергия в размер на 1 068,61 BGN (хиляда шестдесет и осем лева и 61 стотинки) за периода от 01.05.2020 г. до 30.04.2022 г. в топлоснабден имот, находящ се в *****, ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на 190,89 BGN (сто и деветдесет лева и 89 стотинки), цена на извършена услуга за дялово разпределение в размер на 14,46 BGN (четиринадесет лева и 46 стотинки) за периода от 01.10.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.06.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на 2,84 BGN (два лева и 84 стотинки);

За С. К. Д.: цена на доставена от дружеството топлинна енергия в размер на 1 068,61 BGN (хиляда шестдесет и осем лева и 61 стотинки) за периода от 01.05.2020 г. до 30.04.2022 г. в топлоснабден имот, находящ се в *****, ведно

със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на 190,89 BGN (сто и деветдесет лева и 89 стотинки), цена на извършена услуга за дялово разпределение в размер на 14,46 BGN (четирнадесет лева и 46 стотинки) за периода от 01.10.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.06.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на 2,83 BGN (два лева и 83 стотинки), за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по ч.г.р.д. № 32832 по описа на СРС за 2023 г.

Ищцовото дружество обосновава иска си с твърденията, че ответникът дължи претендираните суми, в качеството си на потребител на топлинна енергия в процесния имот, до който ищцовото дружество е доставяло топлинна енергия в процесния период, цената на която не е била заплатена.

В законоустановения срок за отговор такъв е постъпил от ответниците, с който оспорват предявените искове по размер и правят възражение за изтекла погасителна давност.

Съдът, като взе предвид исканията и доводите на страните, събраните по делото доказателства и съобрази разпоредбите на закона, намира следното:

За основателността на иска по чл. 153 ЗЕ следва да се установи кумулативното наличие на следните юридически факти: наличието на облигационно правоотношение по договор за продажба на топлинна енергия между страните, количеството на реално доставената от ищеца по договора топлинна енергия за процесния период и размера на нейната цена. По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД следва да докаже съществуването и размера на главния дълг и изпадането на ответниците в забава.

Съгласно чл. 153, ал. 1 от Закона за енергетиката /ЗЕ/, в редакцията, действаща за исковия период, всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда - етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение, са потребители на топлинна енергия. Разпоредбата императивно урежда кой е страна по облигационното отношение с топлопреносното предприятие, като меродавно е единствено притежанието на вещно право върху имота - собственост или

вещно право на ползване.

С ТР № 2/2017 г. от 17.05.2018 г., постановено по тълк. дело № 2/2017 г. на ОСГК на ВКС, т. 1, са дадени задължителни разяснения относно хипотезата, при която топлоснабденият имот е предоставен за ползване по силата на договорно правоотношение, какъвто обаче не е разглежданият случай. В мотивите на същото тълкувателно решение е посочено, че предоставяйки съгласието си за топлофициране на сградата, собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване са подразбираните клиенти на топлинна енергия за битови нужди, към които са адресирани одобрените от КЕВР публично оповестени общи условия на топлопреносното предприятие. В това си качество на клиенти на топлинна енергия те са страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие с предмет - доставка на топлинна енергия за битови нужди (чл. 153, ал. 1 ЗЕ) и дължат цената на доставената топлинна енергия. Гореизложеното се отнася и за редакциите на чл. 153, ал. 1 ЗЕ преди ДВ, бр. 54 от 2012 г., визиращи като страна по договора за продажба на топлинна енергия за битови нужди при публично известни общи условия потребителите на топлинна енергия за битови нужди.

В посоченото Тълкувателно решение е отразена и принципната възможност клиенти на топлинна енергия за битови нужди да бъдат правни субекти, различни от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, ако ползват топлоснабдения имот със съгласието на собственика, респ. носителя на вещното право на ползване, за собствени битови нужди и същевременно са сключили договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за този имот при публично известните общи условия директно с топлопреносното предприятие. В тази хипотеза третото ползващо лице придобива качеството "клиент" на топлинна енергия за битови нужди ("битов клиент" по смисъла на § 1, т. 2а ДР ЗЕ) и като страна по договора за доставка на топлинна енергия дължи цената ѝ на топлопреносното предприятие. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, например с откриването на индивидуална партида на ползвателя при топлопреносното дружество, но не се презюмира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. В гореизложения смисъл изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти

(потребители) на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие не е изчерпателно.

Страните не спорят и съдът с доклада, който е приет без възражения, е отделил като безспорни и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата, че ответниците са съсобственици при равни квоти на процесния топлоснабден имот през исковия период.

При така установените факти съдът достига до еднозначен правен извод, че ответниците имат качеството на потребители на топлинна енергия през исковия период.

В изпълнение на доказателствената си тежест ищецът е поискал и съответно е допуснато изслушването на съдебно - техническа експертиза, която е изготвена въз основа на справка за отчет на топломера в абонатната станция на сградата, техническата характеристика на абонатната станция, свидетелства за метрологична проверка на топломера в абонатната станция, акт за разпределение на кубатурата на имота, справка - извлечение с начислените суми и енергии през процесния период за имота, отчет на индивидуалните уреди за разпределение и водомери и изравнителни сметки, изготвени от фирмата за дялово разпределение. Въз основа на посочените материали вещото лице е дало заключение относно реално потребената от ответницата топлинна енергия през процесния период, в съответствие с разпоредбите на раздел VI от глава X на ЗЕ, като не е включило неплатени суми, извън заявения период и начислените лихви за тях, както и сумите дължими за отчет на уредите и изготвяне на изравнителните сметки от фирмата за дялово разпределение. Също така вещото лице е съобщило, че дяловото разпределение на топлинната енергия за имота на ответницата през процесния период е извършено правилно, съобразно нормативните изисквания на действащата през периода нормативна уредба. Задължението е определено според отчетеното количество на подадена топлоенергия, включително и за процесния топлоснабдяван имот и след приспадане на технологичните разходи за сметка на ищеца. Ето защо съдът възприема изцяло изводите на вещото лице. От заключението на вещото лице по техническата експертиза се установи, че за исковия период е имало законно монтиран и сертифициран топломер в абонатната станция. Размерът на

реално доставеното количество топлинна енергия за процесния период възлиза на **2282,55 лв.**, поради което искът за главница се явява основателен в пълния претендиран размер.

При формирания извод за основателност на иска, следва да бъде разгледано възражението за погасяване на вземането по давност, направено от ответниците.

Съгласно Тълкувателно решение от 18.05.2012 г. по тълк. дело № 3/2011 г. на ОСГТК на ВКС, в което е прието, че понятието "периодични плащания" по смисъла на чл. 111, б. "в" от Закона за задълженията и договорите се характеризира с изпълнение на повтарящи се задължения за предаване на пари или други заместими вещи, имащи единен правопораждащ факт, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите на плащанията са изначално определени или определяеми без да е необходимо периодите да са равни и плащанията да са еднакви.

Съгласно приложимите към процесното правоотношение общи условия от 2016 г., купувачите са длъжни да заплащат месечните си задължения за доставена топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят, като при неизпълнение на задължението в срок, дължат обезщетение за забава в размер на законната лихва.

Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД давността започва да тече от момента на изискуемостта на вземането, като при срочните задължения /каквито са процесните за главница/, давността тече от деня на падежа /тъй като срокът е уговорен в полза на длъжника и кредиторът не може да иска предсрочно изпълнение/. Следователно, задълженията на ответника за заплащане на стойността на доставената енергия са възникнали като срочни – както вече бе отбелязано, според общите условия месечните суми за топлинна енергия са били дължими в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. При това положение, погасени по давност ще са всички месечни вземания, чиято изискуемост е настъпила преди повече от три години назад, считано от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, т. е. три години назад от 14.06.2023 г. **Следователно претендираната от ищеца цена за топлинна енергия не е погасена по давност.**

С оглед основателността на главния иск за периода, основателен е и

искът за законна лихва за забава върху тези вземания. Съгласно общите условия, действащи за периода за който следва да бъде уважен главния иск, потребителите на топлинна енергия са длъжни да заплащат месечните си задължения за доставена топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят, поради което и съгласно чл.84, ал.1, изр.І ЗЗД с изтичането на този срок настъпва забавата на длъжника и това е началната дата, от която се дължи лихва за забава. На основание чл. 162 ГПК съдът намира искът за мораторна лихва за изцяло основателен в претендирания размер.

С разпоредбата на чл. 139, ал. 2 от ЗЕ /редакция, изм., ДВ, бр. 74 от 2006 г., бр. 54 от 2012 г., в сила от 17.07.2012 г. / се възлага отговорността за извършването на дялово разпределение на топлинна енергия само на топлопреносните предприятия, като те могат да извършват дейностите по дялово разпределение самостоятелно или чрез възлагане на търговците, вписани в публичния регистър по чл. 139а от ЗЕ. Начинът на определяне на цената за услугата "дялово разпределение на топлинна енергия" е точно определен в ЗЕ – съгласно чл. 139в, когато топлопреносното предприятие или доставчикът на топлинна енергия не са регистрирани по реда на чл. 139а, те сключват писмен договор за извършване на услугата дялово разпределение с лицето, избрано от клиентите по реда на чл. 139б /при Общи условия/, в който се уреждат цените за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия, които се заплащат от страна на потребителите към топлопреносното предприятие, а след това – от топлопреносното предприятие към търговеца, осъществяващ дялово разпределение на топлинна енергия, а съгласно чл. 140, ал. 5 – лицето по чл. 139б, ал. 1 предлага на клиентите в сграда – етажна собственост, самостоятелно или чрез упълномощено лице, да сключат писмен договор, в който се уреждат условията и начинът на плащане на услугата дялово разпределение.

Съгласно чл. 36, ал. 1 и 2 от Общите условия на ищеца за продажба на топлинна енергия за битови нужди от 2016 г. /одобрени с решение на КЕВР от 27.06.2016 г. и в сила от 11.07.2016 г. /, клиентите заплащат цена за услугата дялово разпределение, извършвана от избран от тях търговец, като стойността ѝ се формира от: 1 цена за обслужване на партидата на клиента, включваща изготвяне на изравнителна сметка; 2 цена за отчитане на един уред за дялово разпределение и броя на уредите в имота на клиента и 3 допълнителна цена

по ценоразпис, определен от продавача, за отчитане на уредите за дялово разпределен, извън обявените от търговеца дати. Редът и начинът на заплащане на услугата дялово разпределение се определя от продавача, съгласувано с търговците, извършващи услугата дялово разпределение и се обявява по подходящ начин на клиентите.

В разглеждания случай ищецът твърди, че за процесния имот са били изготвяни изравнителни сметки от третото лице-помагач след края на съответния отоплителен период въз основа на реален отчет на уредите за дялово разпределение. Въз основа на събраните писмени доказателства по делото – документи за главен отчет и изготвените протоколи за достъп, касаещ индивидуалните справки за отопление и топла вода, съдът приема, че услугата дялово разпределение е била реално осъществена през исковия период. Съдът намира, че са налице основанията за ангажиране на отговорността на ответниците за претендираната сума за главница, доколкото страните не оспорват размера. Съдът по направеното своевременно възражение за изтекла погасителна давност намира, че същото е неоснователно, доколкото заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение е депозирано на 14.06.2023 г., а периодът, за който се претендира главница за дялово разпределение е от 01.10.2020 г. до 30.04.2022 г.

По отношение на цената за услугата дялово разпределение липсва предвиден срок за плащане от страна на потребителя на топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арг. чл. 84, ал. 2 ЗЗД. По делото не са представени доказателства за отправена покана от кредитора за плащане на това задължение от дата, предхождаща подаването на исковата молба, поради което акцесорната претенция за лихва се явява неоснователна.

По разноските:

При този изход на правния спор право на разноски имат и двете страни.

Съобразно уважената част от исковите ответниците дължат на ищеца съдебни разноски в размер на 100,85 лв. за заповедното производство и сумата в размер на 749,40 лв. за исковото производство.

Ищецът дължи на ответниците сумата в размер на 0,45 лв.,

представляваща съдебни разноски спрямо отхвърлената част от исковете.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 153 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД, че Д. К. Д., ЕГН ***** дължи на *****, ЕИК ***** сумата в размер на 1 068,61 лв. (хиляда шестдесет и осем лева и 61 стотинки), представляваща ½ от цена на доставена от дружеството топлинна енергия за периода от 01.05.2020 г. до 30.04.2022 г. в топлоснабден имот, находящ се в *****, ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на 190,89 лв. (сто и деветдесет лева и 89 стотинки), цена на извършена услуга за дялово разпределение в размер на 14,46 лв. (четиринадесет лева и 46 стотинки) за периода от 01.10.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по ч.г.р.д. № 32832 по описа на СРС за 2023 г.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 153 ЗЕ и чл. 86 ЗЗД, че С. К. Д., ЕГН ***** дължи на *****, ЕИК ***** сумата в размер на 1 068,61 лв. (хиляда шестдесет и осем лева и 61 стотинки), представляваща ½ от цена на доставена от дружеството топлинна енергия за периода от 01.05.2020 г. до 30.04.2022 г. в топлоснабден имот, находящ се в *****, ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, мораторна лихва за периода от 15.09.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на 190,89 лв. (сто и деветдесет лева и 89 стотинки), цена на извършена услуга за дялово разпределение в размер на 14,46 лв. (четиринадесет лева и 46 стотинки) за периода от 01.10.2020 г. до 30.04.2022 г., ведно със законна лихва за периода от 14.06.2023г. до изплащане на вземането, за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по ч.г.р.д. № 32832 по описа на СРС за 2023 г.

ОТХВЪРЛЯ предявените от *****, ЕИК ***** срещу Д. К. Д., ЕГН ***** и С. К. Д., ЕГН ***** установителни иски с правно

основание чл. 86 ЗЗД за признаване за установено, че всеки от ответниците дължи на ищеца мораторна лихва за периода от 15.06.2020г. до 15.05.2023 г. в размер на по 2,83 BGN (два лева и 83 стотинки) за всеки от ответниците, за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по ч.г.р.д. № 32832 по описа на СРС за 2023 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК Д. К. Д., ЕГН ***** и С. К. Д., ЕГН ***** да заплатят на *****, ЕИК ***** сумата в размер на 100,85 лв., представляваща съдебни разноски за заповедното производство и сумата в размер на 749,40 лв., представляваща съдебни разноски за исковото производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК *****, ЕИК ***** да заплати на Д. К. Д., ЕГН ***** и С. К. Д., ЕГН ***** сумата в размер на 0,45 лв., представляваща съдебни разноски.

Решението е постановено при участието на трето лице-помагач на страната на ищеца – *****.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____